

Skýrsla um skógræktina á Hallormsstað árið 1951.

Skógurinn: Skógarhögg fór fram aðallega á Vörðuhrauni, framan við Atlavík, neðan Þjóðveggarins og utan við Atlavíkurmýri. Einnig var dálítið höggvið sunnan við Króklæk og í Ljósárkinn, Mörkinni og Partinum. Ennfremur á svæðinu hjá Kerlingarmel, nálægt þar sem lerki var gróðursett í vor. Í yfirlitsskýrslunni um skógarhöggið var greint hve mikið var höggvið á hverjum skógarteig. Skal það í stórum dráttum endurtekið hér.

<u>Skógarteigur.</u>	<u>Eldiviður.</u>	<u>Efniviður.</u>	
	Hestburðir.	stk.	kg.
Nr.1 Ljósárkinn	10.00		500
- 2 Vörðuhraun	323.00		150
- 3 Sv. milli Atlavíkurlækjar og Kerlingarár.	104.50		300
- 4 sv. milli Kerlingarár og Staðarár.	103.50	230	365.00
- 5 Hólar	10.00	60	
- 8 Partur	45.00	280	93
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<u>Alls.</u>	<u>596.00</u>	<u>570</u>	<u>1407</u>

Þess skal getið að í yfirlitsskýrslunni um skógarhöggið voru höggnið girðingarstaurar taldir 770 stk., en eiga að vera 570 stk., eins og hér að ofan greinir. Um áramót var lítil liggjandi af viði í skóginum, nema girðingarstaura, þeir voru allir liggjandi, eða um 600 stk. Eldiviður eftir í skóginum um áramót nemur um 50 hestb. Væntanlega verður hægt að selja alla girðingarstaurana undir vorið og ættu þeir að greiða hallann á skógarhögginu.

Með tilliti til þess að gróðursett yrði á þeim svæðum þar sem höggið fór fram, var grísjað mikið og mynki heppilegt að planta greni- og furutegundum á þessum svæðum. Þau tré, sem nú standa á svæðunum eru hæfilett skýli fyrir þessar tegundir fyrstu árin, meðan vöxtur er hægur, en björkin verður fjarlægð smám saman, þegar barrtrénavaxa upp og mynda skjól af sjálfdáðum, er þeim nægir til írekari vaxtar.

Frævöxtur á birki í skóginum var dálítill, en aðeins á einstaka trjám. Var safnað 4 kg. Reynitré hér í skóginum báru lítið frá, nema nokkur tré í Mörkinni. Safnað var reynifræi í gördum, t.d. á Hrafnkellsstöðum, Bessastöðum og víðar, eða alls um 25 kg. af berjum.

Skógar- eða birkimaðkurinn lá nú að mestu niðri, þó varð hans vart framan af sumri, en gerði ekki teljandi skaða.

Skógurinn laufgaðist 2. júní, og lauffall varð 1.-5. október. Vaxtartíma birkisins má því telja ca. 120 daga.

Ársvöxtur á birki var lítill. Lengstu árssprotar urðu Sala skógarafurð var meiri en í fyrra. Var eldiviður seldur á 150 kr. fyrriðart ársins, en 200 kr. pr. tonn síðari hluta þess. Efniviður var seldur 200 kr. pr. 100 kg. Þetta verð gerði þó ekki betur en borga vinnu við höggið. En ef hægt er að selja þá girðingarstaura sem til eru, ætti að fást að mestu upp í kostnaðinn. Girðingarstaurar voru seldir aðeins ráir og á 4.00 kr. hver. En ég mun hækka verðið á þ.á. (1952)

Skógargirðingin: Sem búast mátti við var girðingin allmikil sligin og slitin eftir hinn snjópunga vetur. En þó minna en ætla mátti. Mun það einkum að þakka því hve snjórinn seig hægt, þar sem engin þýða kom allan veturinn frá nýári og framúr.

Hagagirðing Húsmæðraskólans þurfti einnig allmikillar viðgerðar. Kostnaður við viðhaldgirðinganna varð allmikill.

Vöxtur barrtrjáa í skóginum.

I. Mörkin.

Blágreni. Aldur 15 ár. Ársvöxtur mældur í einni röð í cm. 14-13-11-14-8-16-13-13-3-9-12-17-15-21-11-11-10-2-17-10-9-19-16-18-9-8-15-10-11-19-10-12-12-16-9-13-10- cm. Hæsta tré 1.90 m.

Fjallabynur (Abies laticarba) Aldur 15 ár. Ársvöxtur mældur í einni röð, reyndist: 15-11-15-11-10-15-22-26-cm. Hæsta tré 1.70 m.

Sitkagreni. Aldur 14 ár. Ársvöxtur mældur í einni röð og sýnir: 9-9-21-13-20-27-12-15-12-7-8-17-3-19-21-17-13-10-13-12-12-7-19-14-7-4-12-9-8-10 cm.

Lerki. Aldur 29 ár. Ársvöxtur 20-60 cm.

Blágreni - 45 - - - 30-45 -

Rauðgreni - 30 - - - 33-50 -

2. Atlavík.

Skógarfura. Aldur 10 ár. Mældur árssvöxtur í einni röð í cm. 6-18-12-11-13-17-10-16-23-7-13-14-9-20-13-17-14-13-17-20-7-16-20-10-9-22-24-7-8-20-14. Hæsta tré var 1.70 m.

Centortafura. Þínus contorta: Ársvöxtur mældur í einni röð í cm. 23-18-10-21-18-20-24-23-25-20-19-16-27-14-18-17-19-26-22-30-18-19-10-30-15-28-19. Aldur 12 ár. Hæsta tré 1.90 m.

x Douglasgreni: Ársvöxtur mældur í einni röð í cm. 13-23-13-11-11-20-17-20-16-21-23-14-29-16-23-16-10-20-12 cm. Hæsta tré 1.44 m. Aldur 11 ár.

Hvítgreni: Ársvöxtur mældur í einni röð í cm. 14-24-4-24-15-10-16-5-13-15-17-9-18-6-11-12-12-3-7-12-13-14-17-5. Hæsta tré 1.79 m. Aldur 11 ár.

Lerki. *Larix sibirica*, frá Arkangelsk. Aldur 20 ár. Ársvöxtur er frá 25-65 cm. Einstaka tré höfðu vaxið um 80 cm.

3. Framan við Króklæk.

Blágreni, eða engelmanngreni: Aldur 15 ár. Ársvöxtur mældur í einni röð í cm. 12-9-13-23-24-12-3-18-9-12-6-20-15-12-18-14-6-11-15-23-9-9 cm. Hæsta tré 3.20 m., en það er alger undantekning, því næst hæsta tréb nær aðeins 1.75 m.

4. Við Jökullæk.

Lerki. (*Larix sibirica*), frá Arkangelsk: Ársvöxtur 30 og 70 cm. Einstaka árssprotar sýna þó 80-82 cm.

Við samanburð við tölut frá 1950, sést að hæðarvöxtur hefur verið yfirleitt meiri í sumar leið, og trén standa nú með blóma. Lús er því nær engin á skógarfuru, enda voru smá-funnurnar í Atlavík úðaðar með nikótíni.

Veðurfar og hita og úrkomumælingar.

Árið byrjaði harðindalega. Frost höfðu verið mikil á jólafestunni. Eigi tók betra við er kom fram um áramót. Tók að snjóa mikið milli þrettánda og þorra. Lagði þá Lagarfljót allt upp í botn, en það er sjaldgjæft svo snemma, því fljótið er mjög djúpt fyrir ogan Hafursá. Leggur það því sjaldan fyrr en á þorra eða góu. Veturinn var mjög kaldur og snjópungur, svo sem skráð varður í annál ársins 1951. Snjór var þó miklu minni hér en utar á Héraðinu. Var snjódýpi hér í skóginum um 80 cm. neðan til, en 130-150 cm, ogan til. Í skóginum er snjórinn jafnfallinn að mestu nema í rjóðrum. Vorid kom seint. Vinna í gróbrastöðinni gat ekki hafist fyrr en 17 maí. Aprílmánuður var óvenjulega kaldur, en í maí hlýnaði vel, og tók snjóinn mjög hægt, en frost var á mottum framan af maí. Sumartíð var sámileg fram í ágúst, en mjög vætusamt í ágúst og september og sá þá sjaldan til sólar. Haustið var

fremur milt og var jörð frostlítill fram í desember. Kram til áramóta var tíð fremur milt.

Hiti og úrkomumagn í hverjum mánuði sem hér segir:

	<u>Hiti</u>	<u>Úrkoma</u>
Janúar	+ 3.2 ⁰ C	325 m.m.
Febrúar	+ 1.7 -	107.9 - -
Marz	+ 4.6 -	46.6 - -
Apríl	+ 2.5 -	84.9 - . -
Mái	7.1 -	12.9 - -
Júní	9.3 -	12.7 - -
Julí	10.8 -	034.8 - -
Ágúst	10.0 -	52.3 - -
September	8.0 -	83.0 - -
Október	6.2 -	82.3 - -
Nóvember	0.9 -	37.6 - -
Desember	: - 0.8 -	164.0 - -

Áðursend skýrsla um daga með 20 gráður og þar yfir sýnir aðeins 7 daga er hiti mældist svo mikill.

Fyrsta frost að haustinu var 19/9 + 3.2 gráður C.

Síðasta frost að vorinu var 24/5 + 3.0 - -

Bestur hiti varð 13/7 22 gráður

Minnstur hiti 24/2 + 16/6 gráður.

Meðalhiti sumars júní- september var 9.7 gráður.

Mælingar í desember eru ekki komnar inn á skýrsluna, en verða sendar bráðlega.

Græðireiturinn.

Sáning. þessum tegundum og magni var sáð:

Lauftré.

Birki 9 kg, frá Skaptafelli og Hallormsstað.
 Reynir 55 - frá Hallormsstað og Ranaskógi.
 Askur 0.5 - frá Troms.

Barrtré.

Lerki 1.000 kg. frá Hakaskoja 1947.
 Skógarfura 3.000 - - Innhavet 1947.
 SILFRAGRENI 1.000 Hamar 1947

Sitkagreni	2.500	kg.	Frá Seward	1950.
Engelm. gr.	1.000	-	- Colerdo	
Blágreni	0.300	-	- - - -	
Hvítgreni	0.500	-	- Moose Pass	1950.
Nobilisgr.	0.100	-	- Colorado	1950.
Fjallapöll	0.500	-	- Mecleod	1950.

Dreyfsettar voru, þessum tegundum og tölu:

Lauftré:

Björk	2/o	29700	
Reynir	1/2	2500	
-	2/o	<u>2000</u>	34200

Barrtré:

Lerki	2/o	20290	
-	1/o	<u>25700</u>	45990 stk.
kauðgreni	2/o	98500	98500 -
Sitkagreni	2/o		8900 - 153390

3. Græðlingar.

Þíngvíðir	4000	
Gulvíðir	1000	
Ribs	3000	
Alaskaösp	1150	9150
Alls		196740 stk.

Plöntur í græðireitnum til dreyfsetningar vorið 1952:

Björk	2/o	ca.	40000
Reynir	1/o	ca.	5000
Lerki	2/o	ca.	88000
Hauðgreni	3/o	ca.	80000
Skógarfura	2/o	ca.	45000

Alls: 250000 plöntur.

Söluhafar plöntur n. vor (1952:)

I. Lauftré

Björk	2/2	37000	
do	2/o	<u>20000</u>	57000

Reynir	1/2 2/2	10000	
Píngvíðir	2ja ára	1000	
- -	1 árs	2000	
Gulvíðir		1000	14000
			<u>Alls: 71000</u>

2. Barrtré.

Sitkagreni	3/2	6000	
-	2/2	<u>5000</u>	11000
Hvítgreni	2/2		2000
Svartgreni	2/3		900
Hamögreni	3/0		5000
Skógarfura	3/0	<u>13000</u>	~~13000~~
-	2/2	1000	19000
Lerki	2/1		<u>8000</u>
			<u>45900</u>
			<u>Alls: 116900</u>

Samkvæmt skýrslu um plöntumagn í gróbrastöðinni 1/9 1951, var ofangreind plöntutala tilgreind. Skýrluna afhenti ég Einari G. Samundssen og sannprófaði hann tölurnar í skýrslunni með athugun í reitnum.

Söluhafar plöntur voru teknar upp í haust, af reynivið og björk, en barrtré ekki. Til Reykjavíkur voru sendar 9770 reyniplöntur.

Flatarmál fræbeða:

Undir gleri:			Undir beru lofti:		
Birki	0.4	ferm.	Birki	414	ferm.
Lerki	4.0	-	Reynir	105	-
Skógarfura	15.0	-	Skógarf.	146	-
Blágreni	13.0	-	Blágreni	32	-
Sitkagreni	23.0	-			
Nobilisgr.	5.0	-	Hvítgreni	30	-
Ejallaböll	10.0	-	Engelm. gr.	50	-
Alls.	70.4	ferm.	<u>792 ferm.</u>		

Sala og afhending plantna vorið 1951:I. Sent Skógrakt ríkisins:

a. Til Reykjavíkur.

Björk	25850	
<u>Reynir</u>	<u>3850</u>	
Ribs	280	
Þíngvíðir	6000	
Lerki	20800	
Sitkagr.	35625	
Rauðgreni	<u>5700</u>	98105
b. Til Vagla og Eiríki Hjartars.		
Lerki	<u>10275</u>	108380

2. Afhent Skógræktarfélagi Austurlands, til sölu og dreyfingar.

Björk	2702	
Reynir	268	
Þíngvíðir	205	
Gulvíðir	485	
Ribs	133	
Lerki	3458	
Sitkagreni	1338	
Rauðgreni	328	
Skógarfura	<u>578</u>	9495

3. Afhent Eibarskóla til gróðursetn í girðingunni á Eibum.

Björk	1000	
Gulvíðir	300	
Lerki	500	
Sitkagreni	<u>200</u>	2000

4. Plantað í skóginum:

Lerki	6000	
Sitkagreni	800	
Rauðgreni	400	7200

Samtals: 127075

Tegundir og tala þeirra verður í heild þessi:

Björk	29552	Lerki	41033
Reinir	4118	Sitkagreni	37963
Ribs	413	Rauðgreni	6428
Þíngvíðir	6205	Skógarfura	578
<u>Gulvíðir</u>	<u>785</u>		
Flyt	41073		

Plöntur frá Skógrækt ríkisins Reykjavík:

Skógarfura	3000
Alaskaösp	5
<hr/>	
Alls plöntur úr græðireitnum	127075
- - - frá Reykjavík	3005
<hr/>	

Sa. talsl 130080

Áburður borinn á, mór, samdur og rofamold flutt í græðireitinn: Áburður borinn í reitinn var, sem hér segir:

Köfnunarefnisáb.	700 kg.
Fosfórsýra	500 -
Kalí	300 -
<hr/>	
Alls:	1500 kg.

Búfjáráburður: ca. 14 tonn eða um 140 hestburðir. Mór, rofamold og sandur, sem flutt var í reitinn nam 130 tonnum. Mórinn var borinn á um 2000 ferm. af gamal reitnum. Sá hluti lá ónotaður í sumar.

Vöxtur og þrif í græðireitnum:

Sumarið var vætusamt, einkum í ágúst. Þurrkar háðu lítið smáplöntum. Vöxtur hinna ýmsu teg. var í fáum orðum: Reynivíður óx vel. Birkiplöntur á 4 ári miðar vel, en birkiplöntur í fræbeðum dæfnuðu mjög vel. Lerki óx vel, bæði í fræbeðum og dreyfplöntubæðum, en þó einkum í þeim. Skógarfura 3/o í fræbeðum dafnaði vel. Á riðsveppi bar talsvert, svo sem venja er til í birki-fræbeðum á öðru ári, en honum var haldið í skefjum með Bordeaux-dufti.

Skemmdir eftir veturinn voru einkum á reynivið. Allmiklu af honum, eða um 2000 plöntum varð að flegja af þeim sökum. Í furufræbeðum bar einnig á kali, en lítið á grenitegundum, nema á sitkagreni dálítið. Yfirleitt má segja að veturinn hafi verið góður fyrir smáplöntur, enda var snjór yfir þeim, því nær aðan veturinn.

Byggingar:

Endurbætur fóru fram á íbúðarhúsinu. Torfveggur á norður-ellið var tekinn burt og pappalagt á timburgrindina og hún þiljub og veltutorf lagt á milli pappans og timburklæðningar, er negld var utan á grind, úr pappa á timburþiljurnar. Asbestplötur sem klæða átti með voru ófáanlegar, var því endurbótinni ekki lokið. Þak

Þak á skúrbyggingunni var lagfært.

Ferðalög:

Lítið var um ferðalög á árinu. Í apríl fór ég til Reykjavíkur til viðræðna við skógræktarstjóra. Önnur ferðalög voru ekki.

Rétt er að gera þess, að skrifstofustörf hafa aukist mikið síðustu árin. Með aukinni starfsemi við plöntuuppeldið, mánaðarlegra reiknisskila og meira mannahalks af þeim sökum, verða skrifstofustörfin umfangsmeiri en áður var, þegar reiknisskil voru gerð ábeins í lok hvers árs. Vonandi fer starfsemin vaxandi, enda skortir eigi verkefni.

Hallormsstað 15/1 952

Guttormur Pálsson.